

A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak
nyiteltér és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fl.

Hirdetések elfogadatlank:

Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.
„Altalanos Tudósító” hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyiteltér pótlóára 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

Ünnep előtt.

Csáktornyán, a Zrinyi-téren felállított Zrinyi-emlékművet június 12-én avatják fel. A jelekből ítélve, a felavatás ünnepe mellő lesz a nagy költő s hadvezér nagy nevéhez s a muraköziek hazaszeretetéhez.

A felavatási ünnepélyen Csáktornya és Muraköz közönségén kívül részt vesznek: az országos tudományos és irodalmi társulatok, Zalavármegye törvényhatósága, a megyei irodalmi társulatok, a muraközi összes községek, Csáktornya és Perlak egyesületei, társulatai, hatóságai s a t. küldötségek.

Az eddig beérkezett jelentkezésekből konstatáljuk a következőket:

A magyar tudományos akadémia nagy-névi tagját, dr. Wlassics Gyulát küldötte ki a felavató-beszéd megtartására, ki az akadémia nevében koszorút helyez az emlékműre. A Petőfi-társulat képviselőtében Herceg Ferencz, Jakab Ödön és Pap Zoltán helyeznek koszorút az emlékműre. A Magyar Történelmi Társulat képviselőtében dr. Szendrei János, dr. ifj. Reiszig Ede és dr. Széchy Károly koszorúzzák meg az emlékművet.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága szintén küldötséggel képviselteti magát az ünnepélyen. A küldötséget Hertelendy Ferencz főispán vezeti s ugyancsak ő méltósága lesz le a megye koszorúját az emlékműre. A törvényhatósági bizottság a küldötségekbe beválasztotta: Csértán Károly alispánt, Kolbenschlag Béla és Kovács Rezső főszolgabírákat, Rozsos István, Kroller Miksa, Szily Dezső, Malatinszky Ferencz, Koller István, Szentmihályi Dezső, Berkovics József, Oltyai Guidó, ifj. Tarányi Ferencz, Bezerédy

Lajos, Dervarics Ákos, Hajós Mihály, Legáth Kálmán Stanislavszky Adolf, Hajós Ferencz, Hajós Kálmán, báró Puthéányi Géza, Darnay Kálmán, valamint mindazon bizottsági tagokat, kik önként ohajtanak a küldötségekhez csatlakozni.

Megjönnek az ünnepélyre a távolban és idegenben lakó muraközi földieink is, kik nem akarják elmulasztani, hogy részesei legyenek ilthon lakó földieik hazafias örömeinek.

A Zrinyi-tér feldisztatásáról a bizottság fog gondoskodni, ki Cvetkovics Antal kért fel a disztitési munkálatok vezetésére. A Zrinyi-vár belső udvarában ünnepi mise tartatik, melyen Kecskés Ferencz esperes-plébános fog celebrálni. A felavatás alkalmával Liszjak Lajos katori plébános horvát nyelven méltatja Zrinyi működését és a nap jelentőségét.

A végrehajtó — bizottság ünnepélyt rendező — osztályai e heten kezdik — meg működésüket. — Csáktornya minden polgárának erkölcsi kötelessége, hogy az országos és megyei notabilitásokat, s a nagy számban érkező más vendégeket fogadja, elhelyezze, és a nálunk töltött órákat nekik kellemessé tegye. E végből mindenkit már e helyen is kérünk, hogy a rendezés, elszállásolás és a többi munkában az illető bizottságoknak jóakarattal segítségére legyen.

Az emlékmű felállítása nem egyeseknek, hanem kizárólag az érdeklődő és adakozó közönségnek az érdeme, tehát a felavatási ünnepély rendezésében is mindenkinek egyformán részt kell vennie s arra törekednie, hogy a város régi jó hírnevéhez

képest az ünnepély minden tekintetben sikerüljön.

Az emlékmű végrehajtó-bizottsága az egyes hatóságokat, egyesületeket, társulatokat és testületeket a következő sorokkal hívta meg az ünnepélyre:

Gróf Zrinyi Miklósnak, a költőnek és hadvezérnek kegyeletes emlékeztetése Csáktornyán közadakozásból állított emlékoszlop felavatása alkalmából f. 1904. évi június 12-én tartandó »Zrinyi-ünnepélyre« tisztelettel meghívja a végrehajtó-bizottság.

Az ünnepély sorrendje:

1. Gyülekezés a Zrinyi-téren délelőtt 9. órakor.

2. Ünnepi mise a Zrinyi-vár belső udvarában (kedvezőtlen idő esetén a Szent Ferencziek templomában.)

3. Hymnus. Énekli az emlékoszlopnál a tanítóképző-intézet férfikara.

4. Zrinyi Miklós emlékezete, ünnepi felavató-beszéd. Tartja: Dr. Wlassics Gyula, a Magyar Tudományos Akadémia kiküldöttje.

5. Az ünnepély méltatása horvát nyelven. Tartja: Liszjak Lajos plébános.

6. A küldötségek koszorúinak elhelyezése.

7. Az emlékmű átadása s átvétele.

8. Szózat. Énekli a tanítóképző-intézet férfikara.

Az ünnepély után társasbéd a Zrinyi-szálló nagyerében. Egy teríték ára 8 kor. A kik a társasbédnél résztvenni ohajtanak, a végrehajtó-bizottság elnökénél (Margitai József igazgatónál Csáktornya) június 5-ig jelentkezni sziveskedjenek.

TÁRCZA.

Színház.

Elesendesült immár Thália temploma, kiköltöztek a vándor madarak, hogy vidám csicsérgésséssel másutt is felejtsék a mindennapi élet gondjait s tovább terjesszék a művészeti szép eszméjét.

Az utolsó napokban az érdeklődés leginkább a kiválóbb erők jutalomjátékára mutatkozott. 14-én, szombaton, a dévaj ötletekben, kacagtató helyzetekben gazdag, A »drótostót« nagy operette került színre zsufos ház előtt, fényes siker mellett, melyben legnagyobb része volt Bátorinak, ennek a rendkívül sympathikus művészek, ki az egyéniségéhez illő »Pfefferkorn« szerepét a legapróbb részletekig kiaknázta, hogy egyéniséget érvényre juttassa s a publicumot folytonos derűtségben tartsa. Fényes alakításával, meggyerő gesztusaival, színpadképző ötleteivel annyira megnyerte a közönségét, hogy másnap közkívárra megismételték a darabot.

Hétfőn, 16-án megismételték »Casánová«-t,

melynek első előadásáról hely szűke miatt meg nem emlékezhettünk. Ez operette első előadását zsufoltság telt ház tetszése kísérte, mert az összes szereplők a legnagyobb becsbügglyal igyekeztek a legtokéletesebb összjátékot nyújtani. A czimzerepet Erneyei játszotta. Nagy hűséggel ábrázolta a XIV századbéli ellenállhatatlan troubadourt s elősegítette azt a fényes sikert, melyet tulajdonképpen Dombi Ilona talentumos játékának köszönhetünk. E kiváló művésznőnek minden egyes szerepén megállítjuk, hogy egyéniségének teljes varázsszával emelkedik felül a színpadi conventiókon, hatásvadászat mellőzéseivel a megbecsülhetetlen igazságra, kerecsen közvetlenségre törekszik. Pompadour asszony szerepében a kornak megfelelő választékos öltözkéssel, kellemes külső megjelenésével fölkelte a kellő illúziót s a korabeli világölgyet jellemző furfangjával, ravasz szemjátékával, hangjának édes lágyaságával, — mely az érzelmek hullámzásainak minden modulációjára képes, — megtalálta a hangulatot, melyben aztán az egész darabon át érvényesíteni tudta összes művészi kvalitásait. Az elragadó hatás tetőpontját azon jelenetben érte el, midőn a királyok felett is uralkodni tudó, számító asszony összes lélekereje megtörik az ellenállhatatlanságában elbizakodott »nőhódító ostroma előtt s benne is győze a játéka valóság-

gal bearanyozó s mindenekfelett megkapó — győze nősség.

17-én Erneyei Jánosnak volt jutalomjátéka, mely alkalommal az örökszépségű »Corneillei hangok« cz. operettet, — valószínűleg, mert az újdonság ingerével már nem bir, mérsékelt számú közönség tetszése kísért. A műpártoló közönség már az első napokban meggyőződött arról, hogy Erneyei ben sokoldalú képességgel párosult művészi ambíció lakik s ezáltal is a nála már megszokott komoly öntudatossággal, nagy hűvel s a jellemfestés árnyalatainak minden eszközével fényesen domborította ki a kincsszomjas haszonbérlnőnek, Gáspárnak szerepét.

18-án mérsékelt számú közönség elismerése kísért a mulattató fordulatokban gazdag francia bohózatban, »Loute«-ban Dombi Ilona dévaj ötletes játékát és Bátorinak fényes alakításait.

19-én, csütörtökön Dombi Ilonának volt jutalomjátéka a »Czigánybáró«-ban. Zsufoltság telt meg a ház előkelő közönséggel, hogy tanuilett adja ezáltal is annak a határtalan elismerésnek és ragaszkodásnak, melylyel e külső magatartásában olykor talán merevnek látszó, de játékában a legközvetlenebb érzelmet megkapóan tolmácsolni tudó primadonna iránt viseltetik. Nagy óvációban részesítették az imponáló, játékában előkelő és diszkrét művésznőt, ki a czimzerepben egy jó-

KÜLÖNFÉLÉK.

A selyemtenyésztés érdekében. A selyemtenyésztés fejlődésének főtenyezője az elegendő mennyiségű szederfa s bár a szederfák szaporítása és a meglevők gondozása napi rendben van azon községekben, hol a lakosság, vagy annak csak kis része is foglalkozik selyemhernyó tenyésztéssel, mégis állandó szederlomb hiány mutatkozik sok helyen. Ezen szederlomb hiányon azonban lehető takarékoskossággal segíthetünk. Hiszen hány példa van arra nézve, hogy ugyanegy számú tenyésztők oly községekben, hol kevesebb a szederfa, egyforma mennyiségű pete után sokkal több és jobb selyemgubót termeltek, mint oly községekben, hol a szederfa nagyobb mennyiségben fordul elő. Ez azért van így, mert a kevesebb szederfával rendelkező községekben a tenyésztők takarékosabban bántak a lombbal s így nem szorultak meg, hanem képesek voltak hernyóikat mindvégig kellőleg etetni. Ellenben a hol több volt ugyan a szederfa, de a lombbal pazarul bántak a tenyésztők, utóbb épen akkor, midőn a hernyók a legtöbb táplálékot igényelik, lombhiány állt be. Erre való tekintetből czélszerű és helyes, ha a tenyésztők csak egy bizonyos időben szednek lombot és csak annyi, a mennyire feltétlenül szükségük van. Ily értelemben Csáktornya község előjárása felhívja a nagyközséghez tartozó selyemtenyésztőket azzal a mihezértéssel, hogy szigorúan fogja ellenőrizni a közhelyeken levő szederfákról a lombszedést.

A csáktornyai állami tanítóképző kibővítésének régen vajdó s már halasztást nem tűrő ügye a folyó évben végleg rendezve lesz. Ugyanis a pénzügyminiszternek a képviselőház elé terjesztett s 1904 évre szóló költségvetésében a csáktornyai állami tanítóképzőintézet kiépítésére és teljes felszerelésére 145000 korona van fölvéve s értesülésünk szerint az építkezést még a folyó év nyarán meg is kezdik.

Lopás. Kovácsics György szelenczei lakos folyó hó 18-án Kutják József békászdi lakos lakóházába ment, mikor a szobában senki sem volt s az asztalon levő mellény zsebből ki lopta a 12 koronát tartalmazó tárcsát.

szívü züllött nemest creált s zugó tapssal jutalmazták a szíznaranylatokban gazdag, fellemes csengő hangon előadott énekeit, melyek hatásait nagyban elősegítette Kövi Juliska, ki azokat szépen s erőteljesen kísérte.

20-án a Svihákokat ismételték meg, 21-én csodálatosképen mérsékelt számú közönség érdeklődése kísérte a mélységes életfilozofiajéről becses s a mindennapi életet frappánsul ecsetelő »Éjjeli menhely« cz. ujdonságát, melyen az összes szereplők dicséretes buzgalommal törekedtek, hogy a darab eszméjét érvényre juttassák.

Pünkösdi napján a közönség kedvenc subrett — primadonnájának, Kövi Juliskának — volt jutalomjátéka a »Próbaházasság«-ban s a szép számú közönség lelkesen tapsolt a derült-ségekben kiapadhatatlan, mindig ötlete, élénk temperamentumu subrett bravúros játékának s többször megismételtette kellemes ezüstös hangján pajzánul előadott énekeit.

Pünkösdi hétfőn, népünnepély volt a »Fehér Galamb« kerkhelyiségében, melyen szépszámu közönség vett részt s jól mulatott a változatos műsoron, melyen az egész társulat dicséretes buzgalommal működött közre.

Sajnos azonban már 8 órákor erős zivatar vetett véget a kedélyes mulatságnak, melyen egyuttal a műpártoló közönség bucsút is vett a szeretettel támogatott derék társulattól.

R.

Rákos Lipót okl. táncztanító alsórend-vai tanfolyamának záróvizsgája ma 29-én, vasárnap lesz a »Csipkés«-ben, egy szavalatokkal és színelőadással egybekötött majális keretében, melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja.

Gyármegnyitás Keszthelyen. A vidéken egyre pusztulnak a kékestő — műhelyek úgy, hogy a magyar nép asszonyainak fő ruházati kellékét, a kékre festett gyolcsot az utóbbi időben nagy mennyiségben hozat-luk külföldről. Örrendes esemény tehát, hogy Keszthelyen megnyitották Regensperger Ferenc kékestő-gyárát, a mely nagytelepen a Balaton mellett épült áll. támogatás mellett. A gyár nemében Dunántul az első, az országban a negyedik. Gyártmányait nemcsak hazánkban, hanem Steirben, Bosznia-ban és Horvátországban is keresik. Az ün-nepélyes megnyitás e hó 23-án volt Keszthely társadalmának képviselői, több fővárosi nagykereskedő és számos vidéki kereskedő jelenlétében. A megnyitást követő lakomán dr. Schwarz Zsigmond ügyvéd méltatta a megnyitáshoz a magyar iparra való fontos-ságát. Hertelendy Ferenc főispán, a soproni kereskedelmi — és iparkamara, az iparfel-ügyelő táviratban fejezték ki elismerésüket, hogy a tulajdonos kisiparból nagy szorgalom-mal gyárrá fejlesztette vállalatát. — A gé-pek a Röck féle gyár készítette. Ez a gyár állította elő Magyarországon a legelső ilye-nű gépeket. A gyármegnyitás tehát a ma-gyar gépiparra nézve is esemény. Nagy István városbíró a megnyitáshoz a város közönsége nevében a kereskedelmi minisz-ternek köszönetét nyilváníttotta, mert a Keszthely közgazdasági életére kihaló megnyitást lehetővé tette.

Ideiglenesen beszüntetett áll. fedezte-tési állomások. A földmivelésügyi miniszter rendelkezése szerint mindazon fedeztetési állomásokról, melyeken állomás vezető vagy loápoló gyanánt tartalékos katonák vannak beosztásban, a menek és legénység június 10-én bevonatnak. Ez intézkedés azért vált szükségessé, hogy a három évet kiszolgál-ló katonák, kiket a lefolyt rendkívüli viszonyok tartottak vissza, még a nagyobb nyári mun-kaidő beközezte előtt, vagyis június 15-ike előtt hazabocsájtathassanak. E rendelkezés következtében járásunkban a stridói, mura-szentmártoni, és zalaujvári fedeztető állomá-sok június hó 9-iktől kezdődőleg további rendelkezésig belesznek szüntelve.

Zsebelés. Folyó hó 8-án Bratosa György ligetfalvi lakos Ráczkanizsán Kozma György vendéglőjében kuglizott, miközben kabátját levelettel magáról s a kugli pálya melletti fogásra akasztotta. Mikor a kuglizásnak vége volt, a kabát ugyan a helyén volt, de hiány-zott belőle a 100 koronát tartalmazó bór-tárcza. A későbbi vizsgálat kiderítette, hogy Lutár István, a korcsmáros 17 éves cselédje lopta ki a kabátból a tárcsát, míg a tulaj-donosa elvult merülve a játékban. A pénz egy részét megtalálta a fiúnál és az anyjá-nál, a másik részen pedig már ruhát vásá-rolt magának a jól induló csemete.

A vitriol. Viener Mária f. hó 18-án este 9 órákor Branilovics József drávaóhidi lakost vitriollal leöntötte. Ugyanis Viener Mária Branilovics József fiával, Ferencz-cel már egy év óta vadházasságban élt, mely idő alatt fölélték a fiúnak addig meg-lakarított pénzét. Ekkor a fiu apjától kérték pénzt, s mivel az nem adott, Branilovics Ferencz megszökött hazulról, Viener Mária pedig e feletti elkeseredésében szeretője

atyját leöntötte vitriollal. Szerencsére az égési sebek súlyosak ugyan, de nem vesze-delmesek s három hét múlva felgyógyul se-beiből az öreg.

Sorozás. Az 1904 évi állítás kötelesek sorozása a csáktornyai járásban június hó 17, 18, 20, 21 és 22-én (polgári elnöke Tóth István), a perlaki járásban június hó 3, 4, 6, 7 és 8-án lesz (polgári elnök Dr. Tuboly Gyula.) A csáktornyai járásbeliek sorozása Csáktornyan a Zrinyi szálloda nagyertermében lesz. Még pedig: Június 17-én a Csáktornya nagyközségi, csáktornya vidéki és beliczei körjegyzőségbeli mindhárom korosztályba tartozó állítás kötelesek; 18-án a Drávavá-sárhely nagyközségi, drávacsányi és mura-szentmártoni körjegyzőségekbeli mindhárom korosztályba tartozók, 20-án a viziszent-györgyi, — felsőmihályfalvai — és stridói körjegyzőségekbeli — mindhárom korosztályba tartozók és 21-én a muraszer-dahelyi, murasiklósi és bottornyai körjegyző-ségekbeli mindhárom korosztályú állítás kö-telesek lesznek sorozva. A csáktornyai járás-ban született állítás kötelesek száma 992, a Perlaki járásbelieké 931.

Meghívó. A csáktornyai iparosifjak Egye-sülete, Sárközi zenekarának közreműködésé-vel f. é. június hó 2-án (urnapján.) kedve-zőtlen idő esetében rá következő vasárnap Szent Ilonán confettivel egybekötött tavaszi táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 2 óra-kor. Jó ételekről és italokról gondoskodni fog a vendéglős Belépti díj személyenként, 50 f. családgyj 1 k. 50 f. A jótékonyczelra való tekintetből fölfüggesztéssel köszönettel fogad és hirtlapilag nyugtáz az egyesület el-nöksége.

Tanítóképesítő vizsgálatok. A csáktor-nyai állami tanítóképző intézetben a folyó 1903/1904 iskola évi tanítóképesítő vizsgá-latok zárt írásbeli vizsgálatai június hó 1, 3 és 4-én, a szóbeli vizsgálatok pedig juni-us hó 17-én s a következő napjain lesznek.

Kinevezés. A magyar királyi igazságügy-miniszter Szalai József nagytáti királyi já-rásbírói díjokat a perlaki királyi járás-bíróshoz irnokká nevezte ki.

Ő felsége a bécsi szesz kiállításán. A Rotunde keleti részében vannak elhelyezve Mayfarth Ph. és Ta. gazdasági gépgyárak Bécs 11/1 ismert cég kiállított tárgyai, a melyek különösen tetszetős kivitelük folytán tűnnek ki. A kiállított gyártmányok közül osztatlan elismerésben részesülnek az ön-működő, szabadalmazott, hordozható és szál-lítható »Sýphonia« permetezők, a legkisebb jegyű tisztító cséplőgép, az önműködő kéve-lerakóval ellátott gabona arató gép, az »A-gricola« sorbavető gép, váltókerekkel nélküli, a különböző szerkezetű takarmányvágó gépek és a »Triumph« daralógépek két oldalon ro-vátkolt örlőlárcsákkal, a hiruene kézi-és hydraulikus gyümölcs- és szőlő sajtók, va-lamint ipari célokra szolgáló hydraulikus presek, két kitolható sajtoló kosárral stb. Ő felsége néhány nap előtt tett körútra al-kalmával megszólította a cég főmérnökét, ifju Moser urat, a kinél általánosságban a cég által gyártott gépek felül tudakozódott, mire Moser főmérnök kijelentette, hogy Mayfarth Ph. és Ta. gépgyáraiban ugy mezőgazdasági, valamint szőlőszeti és ipari gépeket állíta-nak elő. Ő felsége további tudakozódására, hogy a cégnek csak Ausztriában vannak-e gyárjai, Moser főmérnök kiemelte, hogy a cég M. m. Frankfurtban is jelentékeny gyárte-leppel bír. Ő Felsége a munkások számára vonatkozó kérdésére Moser főmérnök kije-

lentette, hogy a bécsi gyár kb. 350 és a m. frankfurti 750-nél több munkást foglalkoztat.

A Zrinyi-émlékmű bizottsága egyeseknek helyben s a vidéken nem küld külön meghívót, hanem csak a hatóságoknak, testületeknek, hivataloknak, egyesületeknek, társulatoknak. Ez természetesen, mert különben tisztelettel kellene a meghívókat szétküldeni. Ez szives tudomásul több helyről jött kérdőzködésre. A tisztelt közönséget e helyen kéri a bizottság, hogy bármilyen, az emlékoszlopra tartozó kérdésben forduljon a bizottság elnökéhez vagy bármely tagjához, a kiktől a felvilágosítást megkapja.

A muraközi lelkesek, amint értesülünk, testületileg nagy számban vesznek részt a Zrinyi-émlék felavatási ünnepélyen és köszörül helyezni a nagy költőnek s hadvezérnek, a muraközi plébániák régi patrónusának az emlékoszlopára.

Az aranka irtása. Az 1894 évi XII. t. cz. az aranka irtását kötelezően rendeli el. E törvény 52 §-a értelmében az aranka irtásának határideje előre meghatározandó, és az irtás elmulasztásáért csak azok vonhatók felelősségre, kik azt a hatóság által kijelölt határideig nem fogantatják. Ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott földmívelési miniszteri rendelet a törvényhatóság első tisztviselőjére bízta annak az időpontnak a meghatározását, melynek bekövetkeztéig minden birtokos köteles a fellépő arankát az alábbi utasítás szerint kiirtani. — Mivel az utóbbi években az aranka pusztítása oly mérvet öltött hazánkban, hogy a löhere és a luczerna teljes kipusztulását és ezzel karöltve az állattenyésztést veszélyeztetli, azért a földmívelésügyi m. kir. miniszter a folyó évben újból kiadott rendeletében az aranka irtásának a törvényben előírt kötelező végrehajtását a legszigorúban elrendeli. E rendelet szerint minden községi elöljáróság a f. évben május hó 25 és 30-ika között, a jövőre pedig évenként máj. hó 1 és 10 közti napon utasítani köteles a mezőőröket, hogy 10 nap alatt tartoznak arról jelentést tenni, miszerint az őrzési körületükben mely birtokosok termelnek löheret vagy luczernát és észlelték e már valahol az aranka foltot. Ily jelentés vétele után a község elöljárósága azonnal hirdetet tesz közzé, hogy azon község egész határában, hol az aranka fellepte észleltetett, a hirdetés közhírre tételeit követő három nap alatt az aranka az alábbi utasítás szerint annál is inkább kiirtassék, mert az irtást elmulasztó fél az 1894 évi XII. t. cz. 95 §-a értelmében 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. —

• A csak egy évre művelt táblákon minden legkisebb arankafoltot, a kaszálás előtt, szembe-ötölő módon, karóval meg kell jelölni.

A kijelölés után a foltokat egészen a földig le kell kaszálni, illetve célszerűbben lesarolni. Gondosan meg kell vizsgálni, hogy mennyire nyúltonak meg egyes arankaszálak a lekaszált foltotól a löherébe s legalább még egy lépésnyire tovább kell kaszálni. A lekaszált arankás löherét gondosan zsákba vagy jól összehajtható ponyvába kell összeszedni, ügyelve, hogy ki ne hulljon.

A lekaszált herét, ha még nem ment magba az aranka, meg lehet etetni ellenesetben el kell égetni.

A több évre szánt herésekben, luczernásokban ugyanugy kell megjelölni az arankás foltokat, mint fentebb elő van írva. De ezeken a lekaszált foltokat a kaszált takarmány eltávolítása után be kell hinteni körülből 30 centim. szalmával s elégetni. Célszerű, ha azok a gazdák, a kiknek gazdaságában a heretermelés jelentékeny tért foglal,

a hintett szalmát az égetés biztosabb hatása érdekében, petroleummal is meglocsolni. Két hét múlva meg kell vizsgálni a kiégett foltot s a mutatkozó arankát zsákban vagy ruhában eltávolítani. A foltok felásandók akként, hogy minden gyökér mélyen a földbe kerüljön. További két hét múlva, ha arankás luczerna nem mutatkozik, a foltok bevetethetők. Az ily foltokat ezután is figyelemmel kell kísérni s a mutatkozó arankát a luczernától együtt a már előírt módon eltávolítani.

Iparfejlesztés. A kereskedelemügyi miniszter az iparfejlesztés érdekében igen fontos rendeletet bocsátott ki a közel napokban. Ulasította ugyanis a kerületi iparfelügyelőket, hogy valahányszor városokban vagy járások székhelyein hivatalból megjelennek, keressék fel a törvényhatóság első tisztviselőjét, a r. t. városok polgármestereit s a főszolgabírákat és szerezenek tőlük információt arra nézve, hogy az illető városban vagy járásban melyik iparág támogatása, vagy minő új iparág meghonosítása volna kívánatos. A szerzett információk alapján aztán az iparfelügyelők jelentést tesznek a miniszteriumba, honnan aztán a megfelelő intézkedések megélethetnek.

Pozsony vármegye monografiája. A magyarországi vármegyei és városai országos monográfia keretében legközelebb Pozsony vármegye gazdagon illusztrált monografiája jelenik meg. Borovszky Samu dr., az országos monográfia szerkesztője és a magyar tudományok akadémiai tagja ez uton is kéri az érdekelteket, hogy akik e vármegyére vonatkozó fontosabb okmányokkal vagy adatokkal rendelkeznek, ezeket betekintési illetve felhasználás céljából címére, Budapest V. Tudományos akadémia beküldeni szíveskedjenek.

A bizományos üzletkörüre nézve a kereskedelmi miniszter f. évi március 25-én 10.054 sz. határozatával elvi döntést alkotott, kimondván, hogy a bizományi ipart űzők a bizományi üzlet minden ágával foglalkozhatnak s így annak megjelölésére, hogy milyen áruknak bizományban való elárúsításával kívánnak foglalkozni, nem kötelezhetők.

KÖZGAZDASÁG.

Hogyan őrizhetjük meg réteink jó minőségét, azaz miként érhetjük el azokon a jobb fűfélék elszaporodását.

Tudvalevő dolog az, hogy a boronálásnak a rétegre jó hatással van, mely körülmény a következőkben leli magyarázatát. A rétel alkotó különböző fűvek és herefélék gyökere a feltalajt annyira behálózza és megfűti, hogy az jóformán légjárhatatlanná válik s a gyökér rendszeres életműködése csak igen, lassan mehetne végbe boronálás nélkül. Továbbá a gyökér tápanyag felvételén szereplő savak a talaj legelső rétegében túlságosan felhalmozódnának s ki nem váltva az egyes kényesebb természetű igényesebb fűfélék szinlődését, elhalását eredményeznék, minek megint természetesen a földkezménye lenne az, hogy a kipusztult jobb fűvek helyét lassan-lassan gyomok, mohfélék, egyszóval csekély takarmány értékkel bíró növények foglalják el s folytonos terjedésükkel veszélyeztetnék a még meglevő értékesebb fűféléket is. Ha azonban a rétek kellő ápolásban részesülnek, az igényesebb fűfélék is megtalálják életfeltételeiket, jobban elterjednek, a herefélék

évről-évre nagyobb területet foglalnak le, elnyomják a rosszabb minőségű fűveket s ha ezenfelül még egyes értékesebb növények magvának elvetéséről is gondoskodunk, réteink a legkifinomultabb takarmányi termő növényekből fog állani. Ezért van olyan nagy jelentősége a rétek rendszeres boronálásának, a melynek keresztülvitelére a legalkalmasabb idő az őszi és tavasz. A rétek boronálásán kívül azonban nem szabad megfeledkeznünk azok rendszeres trágyázásáról sem, mely célra legmegfelelőbb a folyók termékeny iszapja. Ennek hiányában komposzttrágya alkalmazandó réteinkre, káit tartalmazó trágyaszerekkel, mint fahamuval, 40 %-os káitrágyával, esetleg kainittal keverten, már annyival is inkább, mert a szénatermelésben tömördek káiumot viszünk el, melynek pótlásáról valami módon gondoskodni kell. Ezen módokat azok, amelyek helyes keresztülvitelétől függ réteink minősége.

Burgonyapermetezés.

Sokszor felmerült már azon kérdés, hogyan, mivel és mikor permetezzünk a burgonya legveszedelmesebb betegsége, a burgonyavész ellen. Számos ezirányú kísérlet nyomán a védekezési módokat a következőkben foglalhatók össze:

Legáltalánosabb védekezési szer a 3 %-os bordói ló, de leghatásosabb a cukros bordói ló, mely 2 kg. mésznék és 2 kg. rézgálicznak 50—50 liter tehát összesen 100 liter vízben való feloldása által készül. A rézgáliczoldatot folytonos keverés közben kell a mészteljebe önteni és ehhez 2 kg. melázt keverni. A permetezés idejére a vélemények igen eltérnek egymástól, mert míg némely helyen a vész megjelenése előtt permeteznek, vannak olyan helyek, hol azt csak akkor ejtik meg, midőn az már a burgonya levételén mutatkozik kezd. Ezen eljárás helyesíthető, mert a tulkorai permetezés a legtöbb esetben csak haszontalan kiadást okoz, mivel a gomba ekkor még nem jelentkezett. Mint legmegfelelőbb időpont június vége, július eleje ajánlható, amikor a vész első nyoma mutatkozik szoktak. Természetesen ezen eljárás megkivánja, hogy a burgonyatáblát folytonos felügyelet alatt tartsuk, s a mint a vész mutatkozik kezd, azonnal lássunk hozzá a permetezés keresztülviteléhez. A burgonyavész fertőzője a beteg gumók után történik s így már ebből is látható, hogy azt permetezéssel megakadályozni nem áll módunkban s csak ha már a levelekben mutatkozik kezd, csak akkor védekezhünk ellene.

Igen jó hatása van továbbá a gumók páczolásának, a melyet nemcsak a burgonyavész, de más betegségek ellen is mindig sikeresen alkalmazhatunk. A páczolás bordói lével történik, ültetés előtt az ép, egészséges gumókat kiválogatjuk s 2 % bordói lében 24 órán át áztatjuk. Ezen idő után a gumók kiszedhetők, megszáritandók s elültethetők. Az ilyen módon kezelt gumók s az azokból származott burgonyabokrok s a vész nem, vagy csak nagyon minimális mérvben fog mutatkozni.

Feloldás szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajlagos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Józsefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i f. l. računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Csáktornya«, i t. d.

Spomenik Zrinyiev.

Vu Čakovcu postavljeni spomenik Zrinyiev bude 12- ga juniša s velikom paradom posvećeni, tojest prekdani puku Medjija i varašu Čakovca.

Kak znamenja kažeju, ova svečanost bude zaista lepa i duševna, ar bude pućanstvo vu velikem brvju na ovu paradu potrudilo da negdašnjemu medjimurskomu dićnomu kapitanu doprineše svoj domoljublju aldov svojim došastjom.

Svaćanost bude se vu dedećim redu opdržala.

1.) Sveta meša budd se obdržala ob 9 vuri pred poldan vu starim gradu. Služil bude ju V. Gosp. Vćsćs Ferencz viceja prišl sa podvorhom V. gosp. čakovećkog gvardian V. gosp. drávavásárheljskii plebanuša i više drugih svećenikus. Ako bi zloćestivće bilo, meša bude vu farnoj cirkvo obdržana.

2.) Preuzvišeni Gospodin dr. Wlasic Gyula bude pri spomeniku govordržal od Zrinyia i vu ime magjarske znanstvene akademije véneć postavil na Žzinyiev spomenik.

3.) Velećanstni Gospodin Lisziák Lajos plebanuš bude po- hrvatski govor držal pri spomeniku od Zrinyia.

4.) Véneć budu deli orsaćka i varmedjinska gospoda, domaća družtva, izposlanstva, obćinah i. t. d.

5.) Margitai József prezes izbora Zrinyiev

voj spomenika bude prek dal varaškomu birovu i poglavarstvu, kak takaj celomu medjimurskomu obćinstvu spomenika.

Na ovu svećanost svaki medjimurec, koj makar i daleko stanuje od svojeg rod-nog mesta, ako mu okolnosti dopustiju, bude došel, du poglepne odiševljenje svojih domo-rodcov.

Varmegijja je vu svojem spravišću pod voditeljstvom Gospodina velikoga župana 22 člane poslala iz varmegijje. Gospodin veliki župan bude takaj venec položil spomenik vu ime varmegijje.

Iz Budapošte izvan akademije budu došli izposlaniki družtva Kisfaludy i Petőfia, nadalje družtva magjarske historije Izposla-niki su svi glasovliji pisci i pěsniki naše domovine, koji su i vu drugih orsagih gla-soviti ljudi. Ovi budu takaj venec položili na spomenik Zrinyiev.

Svaka medjimurska obćina bude 2. 3 obćinare izposlala na ovu svećanost.

Kak se vidi svećanost bude lepa i ve-lika, koja bude svakomu medjimurcu na diku i na poštenje služila.

Iz orsaćkoga spravišća.

Majuša 20-ga je držalo orsaćko spravišće zadnju sednicu, na kojoj je Perczel predsed-nik javil, da je na audienciji bil pri kralju i na znanje mu dal jednoglasnu odluku or-

saćkoga spravišća, s kojim mu zahvali za on rukopis, s kojim je dopustil, da se Rákóczi Ferencza tělo, koje još ve vu Turskim leži, dimo spravi. S tim se spuniła jedna goruća želja Magjarskoga orsaga.

Zatim je Rátkay Ladislav držal kratek govor, vu kojem je na odgovor pozval kormanja, zakaj dopusti, da se soldaćki stroški na tuliko povekšavaju i kćemu se je Goluchovski zajednaćki minister zvanjskih poslo-vu delegaciji tak jako zagrozil Turskomu orsagu. Zjednim putom je krivil kormanja, da je do ve još nikaj ne spunił iz onoga, kaj je obćal Kossuthovi stranki, da je ob-štrukcija prestala.

Tisza István grof, minister predsednik je na kratkoma odgovoril. O toj stvari bumose onda razgovarjali, kada bude pitanje ležalo pred Hizom. Izvanredni stroški soldaćje budu se namestili prez toga, da bi na orsag novi terh morali hititi. A kaj se Turćina tiće, njemu se zato zagrozil Goluchovski minister, kajli neće red napraviti vu svojem orsagu. Kormanj želi, da se Balkanski narodi nebudu bunili i klali i zato su presiljeni Turćinu na znanje dati i ono, kaj je njemu nevugodno. Koj je pravi priatelj nekomu, on ćudaput i kaj takvoga mora povedati svojemu priatelju, kaj se njemu nevidi.

Po prestanku je Berzeviczy Albert kultusminister odgovoril na interpellaciju Buzath Ferencza, ablegata pućke stranke, gleděć podupiranje kat-lickih svećenikov iliti kongrue.

Da bute razmeli, na kaj spada ova reć

Z A B A V A.

Adam i Eva.

Šimunić i Vlašić bili su susedi. Šimunićev posied bil je liepi, veliki i bez duga. Vlašićov je bil takodjer liepi ali dosta zadužen. Šimunićev posied bil je vlastništvo jedne liepe mlade dievojke sa prastarim imenom »Eva.« Na Vlašićovem posiedu je gospodarił posiednik takajše ledićen, kojemu je bilo ime »Adam.« — Je, ali Adam se je zatelebal u liepu Evu, a Eva u feš dećka Adama. Eva je svaki dan čekala na Adama, da bude došel te o ćetvrtom glavnom dielu, naj-mre pak o zadnjem poglavju katekizmuša prićel govoriti. Adam je već od davnja to sedmo poglavje na pamet znal, ali o njem govoriti — se nije ufal. — Njegovi dugovi su mu hodili po glavi pak se je bojał, da ga Eva nebi odbila. Ali polag svega toga se on Eve nije hotel odreći, već je od tjednja na tleden čekal, mozbit bi kakovo znamenje od nje dobil, koje bi ga ohrabrilo na pucanje. Medjutim je Eva u tom punktumu bila vrlo ćedna te si nije hotela zarućnika

proti današnjoj navadi jednostavno na vrat narinuti.

Eva je dakako bila vrlo dobra partija pak stoga su se na Vlašićevom gruntu svaki dan po nekoliko snubokov našli, mladi, stari, veliki, mali, jednaki, grbavi i svakojaki, i cim više ih je Adam i z svog posieda videl, da k susedi dohadaju, tim mu je srd-ce žalostnije postajalo. — Jedne nedelje je on iz svog obloka već takovih hodoćastni-kov dvanajst nabrojil, to je naravski, da je sad bil blizu zdvojnosti, pak je u tom raz-položenju najvećku skoro bedastoću poćinil. Baš je bila pri njem u sobi poštarica, koja po selu liste raznaša, pak je Adam pred ovim živim »Pesti napló« izrekul rieći: »Svaki je osel, koj hoće Evu ženiti, — ja neću nikaj govoriti — ali ja već znam kaj znam.« — Poštarica je ove rieći pobirala kak sraka svi-ette stvari, te ih je donesla ključarici, a ova opet peglarici a ova se je voć skrbeila za to, da je glas dalje išel. To je naravski, da su pripoviesti uvijek postajale dugše, dok su za ćelirinajst dni već bile tak duge, de to već niti nije liepo bilo a celomu selu su bila zla svojstva Eve Šimunić poznana i to sve iz dodatkov, koji su nerashi k-onim po Ada-mu izrećenih riećih.

Na skoro su te brblarije došle i do vuh Evinah a pri tom je i saznala, tko je začel-nik istih. Cielu stvarju je tim više u srdcu tiskala, pošto je i ona bila Adamu skrovno nagnuta. — Polag svega toga ga ona od sad više niti nije poglednula i kad bi ju on na ulici pozdravil, na stran se okrenula te mu nije niti odzdravila. Kroz tv je sada Adam prav u zdvojnost opal; medjutim je doslo još gore. Za dva tjednja poslie toga je Adam dobil poziv k sudu radi uvriede poštenja Eve Šimunić. Na to se je Adam hitil u sve-tešnju opravu te je marširal k-susedi, da se izprića. Eva je baš stala vani pred svojom kućom i cim je Adam spazila, skoćila je u kuću i vrata za sobom zaklenula. Sve kucanje Adama na vratih i na obloku bilo je br-dava, nutar nije mogel. On je poslie više danah pokušal sa Evom se ziti, ali mu nije uspielo.

U to je došel i dan, kad je bilo treba k sudu iti i Adamu nije drugo preostalo nego onamo se postaviti. — Bil je liepi lietni dan, kad je Adam u varaš pred sud marširal. Kad je došel u sudnicu, već je tužiteljica Eva onde bila i poštarica i ključarica i peglarica i još drugih pet sviedokah iz sela. Adamu se je samo smrklo pred

kongrua, na kratkoma vam rezložim. Več je više lēt tomu, kak je kormanj odlučil, da bude one svećenike, kojim je dohodek premali za to, da moreju prama svojemu stališu pošteno živeti, po mogućnosti podupiral. Zato je odredil, da se imaju svih svećenikov dohodki i izdatki popisati, da se vidi, koj je potreben podpore i koj nē. Kak sami znamo, svećenika plaća je nē svigde jednaka: jedni imaju više dohodka kak trebaju, dočim poleg njih jesu i takovi, koji se težko boriju za svakdašnji kruh.

Glede ove stvari je rekel Berzeviczy minister, da je već 26-ga aprila poslat naredbu svaki oblasti cirkveni, da popiše svećenike, kojim se podpora mora dati. Koje oblasti su poslale označenje siromaškeših svećenikov, njim je već počel podporu deliti. Da bi kojega odhitili od podpore prez zroka, proli tomu je do ve još niti jedna tužba nē došla do ministeriuma. Minister poleg mogućnosti sve učini, da ovu stvar sčim prije vredi, ali za ve je još nē moči svakomu zadosta učiniti, kajti premalo peněz ima za to. Vu proračunu 905-ga leta je sto jezer korun više zel za podpiranje, tak, da ve već sve skup osemsto jezer korun je gori zeto na ov cil. Da se niti jedan ne bude mogel potužiti, da svoju podporu kesno dobi v ruke, zato je pisal svaki biskupiji, da prez svake naredbe naj popišeju svako leto do konca marcija meseca sve one, kojim je podpora potrebna.

I stem su zaključili sednicu. Da se odpre opet orsačko spravišće? — to je još ve nē znati. Kak čitamo, v prvi polovici junuša bude prva sednica, kada već orsačka komisijsa svoje stvari zvrši.

II.

Kaj je novoga?

Rusko-japanski boj.

Siromaški japani, dostigla je i nje nesreća. Kak čitamo iz telegramov, majuša 19-ga vtunuli su njim dva veliki bojni parobrodi i to Hatsuse i Joshino i žnjimi skup jedno osem sto mornarov. A pred nekojim

dnevom pak njim je Mikašo zvaui parobrod vtunul vu Kerr zatoku, i tak su već do ve trojih parobrodov kvarni poleg svoje nepazljivosti. Na Hatsuse parobrodu je bilo blizu 800 ljudi a na Joshino pak 400. Z med ovih su 390 oslobodili, a do 800 ljudih se je potopilo. Gusta megla je stala ober Žutoga morja, da su se te dva parobrodi genuli od obala. To veliju, da su obedva parobrodi došli na plavajuču minu (dinamit), koju su rusi okolo svojih parobrodov nastavili, i samo zato, jer su japani Port-Arthur pristanišće zaprli, i tak, da su ruski parobrodi presljeni na jednu mestu stali. Obedva parobrodi su v Englezskim delani, Hatsuse, koj je najjaksi japanski parobrod, je 1 milijon, 250 jezer sterlingov koštal, v naših penězih je to 25 milijon korun. — Rusi bi ve najrajši odprli pristanišće, da oslobodiju Port-Arthura, kojega njim japani očeu prevzeti. Kuroki, japanski general javi, da su pri Jalu reki zgubili 318 vojniov. A zakopali su jezerotristo šestdeset i tri rusov. S tom prilikom su prevzeli rusom 213 štukov, jezerodvesto puškah, 63 konjov, zvun toga neizmernu municiju i druge stvari.

Opal je iz vlaka.

Ove dane na kőbányaiskim kolodvoru prama Ceglődu idućega vlaka Wircb Ferencz petdeset dve ljet star rakošpalotaški oštariáš je dolh opal i ves se spotrl. Vu Rákos špitalu ga sad vraćiju.

Kačjemu otrovu pretliven otvor.

Jeden ne-jorski telegram ovo javi, da Noguši doktor, Japana jeden naj glasoviteši doktor iznašel je kačjemu otrovu protivnoga otrova. Noguši doktor, koj je svoje proluvanje vu kopenhagaiskom serumu zavodu zvršil, iz svoje nadjenosti i vu vasschintonskim doktorskim družtvu predavanje držal i povedal je, da svojega serumu iz kozinje krvi priredjuje.

Razbojni napad proti Nopcsa barunu.

Nepovolno pripečenje dogodilo se ove dane po noči s Nopcsa Elek baronom orsačkoga spravišća zastupnikom vu Budapešti. Malo po polnoči iz Nemzeti Kasine na svoj

stan domom idući, kad na Egyetem pijacu pred njega stane neki nepoznani človek i s pesnicom po glavi jeden dober vudarec dade. Vu istom trenutku razbojnik spazi, da se ljudi približavaju i odbeži. Barun Nopcsa odmah ide na nadkapitanstvo i javi od napadnosti. Redarstvo započelo je potraživanje, koje medjutim još do sada nije dovodilo na uzpjeh.

Roditeljske bezbriznosti aldovi.

Roditeljske bezbriznosti i decah na same ostavljenosti već jako vnoğokrat zalostne posledice postale jesu, i ipak od dana do dana čuje človek spodobnim zrokom izhadajuče nesreće. Tak cvo zadnje vreme takaj samo vu Gornjem Medjimurju dvoje detce postalo je aldovom roditeljske bezbriznosti. Najmre tekućeg meseca 12 dana na zastuplenje Kristuševu poimeuu Petkovics Janos IX brežnoga kotara birovi njegova žena vu cirkvu otišli jesu i vu cvim vremenu Agnēs zvanu njihovu kćerku, koja doma na svoje stare mater skrb ostavljena bila, od starice je iz kuhnje iz kočila i kad su roditelji njeni domom bili došli, na dvoru bivšoj mlaki mrtvu našli jesu. Nadalje Szever Istvan fetsőmihályfalvaškoga stanovnika pol tretje ljetu star Martin zvanu sinek takaj t. meseca 15. dneva bezbriznosti ostavljeni se takaj vu dvoru ležečoj mlaki vtupil. Dok su roditelji bili spazili, već se bil udavil. Lonsarics Juraj viziszentgyörgyskoga stranovnika Imre zvanu sinek pako t. meseca 14. dneva je s kočil doma i vu šumi si je ognja zakuril, od ognja se na njem vužgala oprava i da je sam bil, ni si mogel pomoći, i njegovoga tela tretjastran tak je bila zgorela, da drugi dan, iht 25. dneva v jutro vu žgečih ranah je vumerl.

Krvavo gostovanje.

Vesela zabava bila je pred nekulikimi dani ponoči vu Nagytemplom vulici jednoj hiži. Miholicza Józef težak gostovanje je obslue žaval iz Gerencs Ilonom. Skup spravljena rodbine glasna dobra volja van se čula ne vulicu. Vani na vulici pako nočne slik-počele se jesu skupa izhadjati. Takács István bez službe kućiš dozval je svoje paj-

očima, kad je te sve zagledal: a sudac je pričel razpravu:

«Vi ste Adam Vlašić iz Mačkovca?»

«Jesam, gospodin sudac» — odgovori Adam.

«Vi ste po ovde prisutnoj djevojki Evi Šimunić obtuženi, da ste o njoj pred drugimi govorili za njezino poštenje uvredljivo.

«To je sve izmišljeno, poglaviti gospodin sudac... Za ciegol mog življenja sam ja o ovde prisutnoj Evi Šimunić samo najliepše mislil, najbolje činil i govoril.»

Sada budu svjedoki preslušani, odkuda i kada su oni Adamove rieči čuli ili saznali. — I sad se je razprava baš onak liepo počela razvijati. Babe su pričele to razšireno brbljanje jedna na drugu rivati, kak ovo u evangeliumu: Abraham je rodit Izaka, Izak Jakoba, Jakob Judu i brate njegove... Konačno je ipak sve opalo na poštaricu i ona je morala priznati, da joj je Adam Vlašić samo rekel, da on koj hoće Evi ženiti je pravi osel i da on (Adam) već zna, kaj zna.

«Kaj velite na to?» — oberne se sudac k Adamu.

«To je istina,» — odgovori Adam... ali za Evi ja nisam niti jedne rieči rekel... ja sam samo one jopce, koji su joj

uviek hodili snubočit osli nazval... pak ako ona sad jednoga od tih turopolcov za muža vzeme, onda me on može tužiti radi uvriede poštenja, ali Eva pod nikakov način.

«Ali ti si takodjer rekel, da raznih stvari ti meni znaš» — oglasi se sad Eva.

«Toga ja nisam rekel» — brani se Adam — «ja sam samo rekel, da ja već znam, kaj znam.»

«Pak kaj to ti onda znaš?» — mrgodi se Eva.

«Ja znam svašta» — odgovori Adam «ja znam n. pr. da katekizmuš ima pet dielov i da funt govedine daje dobru juhu i više.»

«Odve se šale nezbičaj!» — zagrimu sudac... «vi ste tvrdili, da nekaj o Evi Šimunić znadete.»

«To je istina, ja znam nekaj» — potvrdi Adam.

«A jeli imate k tomu i svjed.kah?»

«Oh imam»... veli Adam — «jednoga velikoga iz staroga zakona.»

«Ako se vi usudjete mene izsmiehavati, tak vas ov hip dam zatvoriti» — zakriči srdito sudac — «Sad odmah rečite kaj znate zla o Evi Šimunić?»

«Pak tko veli, da ja nekaj zla o Evi znam» — brani se Adam — «niti toliko, kolika je piknjica na...» ona je liepa

kak angel, a ktomu skoro jos bolja od angela».

Eva se na to zažari do vuh, sudac pako prične razjasnivati:

«Vi ste vašim govorenjem Evi pred ljudmi doveli u sumnju nekakove zločestoe, kroz to ste joj dirnuli u poštenje te ste joj otegotili ženitvu.»

Sad se Adam nasmiehne. «Ženitvu szm joj otegotil!... Em Eva more zamuža iti kad joj je volja... Ona dobi deset na svaki prst i svaki si mora za časti i za sreću držati, ako nju za ženu dobi.»

Eva se opet požari još ober vuh. — Sudac pita dalje:

«A zakaj ste onda rekli, da je svaki osel, koj hoće Evi?»

«To sam za to rekel, jer nekaj znam.»

«Ali kvragu — sad pak hoću anda čuti, kaj je to kaj znate» — zaruči srdito sudac i skoči iz stolca gore.

«Poglaviti gospodin sudac, to vam nemogu reći... Evi sam to već davna hotel povedati, ali se nisam utal... danas bi joj rekel, danas imam kuražu... ako gospodin sudac i ostali iz sale van otidu, hoću Evi reći.»

«Kaj mislite!» — zakriči opet sudac... ovde je sudbena razprava a ne vuzmena izpoved!»

daše tamo. Odvabil je Miholica 'od njega njegovu milu na gostovanja noć hotel krvavo osvjetu stati na srećnim svojim suprotnikom. Pvo male hižice boltom spravili se jesu skupa njegovi pajdaši, koji pripravnici bili jesu njemu na krvavim delu na pomoć biti. Četirinaest bilo je došlo na krvavo mesto. Nuter vu hiži veselost se najbolje počela, kada okolo polnoći negdo poruži po obloku. — Gdo je to? zapita mladoženja. — Hodi vam, buš već videti! bil je odgovor. Miholica, kojemu vu glavi delovala je već vinovica skoči gori i pašči se k-vratam. Svadbenici su za njim išli Miholica prvi stane van. Takács ga već čekal i bez svakoga spomenka hiti se na njega. Naprvo došli jesu njegovi zlotvori takaj, i nesrećni mladoženja za jedan trenutak s teškimi ranami pokriti zruši se na zemlju. Zlotvori spikali su ga svojim noži. Doklam su gosti van bili došli, s Miholicum su gotovi bili. Lontó Imre kisleštanski redar, koji takodjer med svadbenici bil je, na prvo skoči i Takács prime, krvoločni zlotvori medjutim žnjim takaj na brzoma gotovi bili jesu. On takaj od više težkih ranah zruši se skupa, doklam je obćenita borba nastala, žukkomu noćnomu boju redarstvo činilo je konec, doklam napadnici se razišli jesu. Miholicu i Lontója su vu Rókuš špital bio odpeljali, krvoločnike pako išče redarstvo.

Iz Petervaradina glas.

Iz Petervaradina majuša 17. telegrafiraju; da cara zdravje s najvećim strahom izpunjava dvora kruga. Njegove žile zevsema pokvarile se jesu i kadgud plaćne krče dobavlja. Već od dviuh tjednov samo na taj haćin mogućen je spavati, ako opiumusko vraćvo vzeme k sebi. Iz velikim trudom od dana do dana zvršava dvora ceremonije. Bljedoća i zamišleni njegov obraz veliku strahotu čini na njegov krug gledač. Doktori zapovedali su njemu, da na večer od devete vure duže nesmije posluhati.

Murad sultan vumirá.

Iz Konstantinopolja javiju, da od 1876.

«Onda pak budem tiho.» veli Adam
»Dobro je.» — veli sudac — «anda ću vas dati zatvoriti.»
»Pak ja se dam rad zatvoriti, ako bude tim Evi pomozeno.»
»Ali povedj, kaj znaš? — zakrešči poštarica — ako nije nikaj zla.»
»Je, morti se Eva zbantovala.» — zdehne si Adam.
»Zbantovana je već od prije.» — zmeša se nuter ključarica — «pak ako ti sad nikaj nepoveš, more se iz tog brblanja svašta misliti i zaključivati.»
»Eva, slobodno rećem? . . . Za istinu, nije nikaj zla . . . slobodno? . . . » pita Adam Evu.
»Od moje strani, reći slobodno kaj hoćeš.» — veli tiho Eva.
»Anda dobro je, kaj anda znadete?» — veli sudac.
»Ja samo to znam.» — odgovori Adam polagano, — «da je dragi Bog već u paradizu Adamu i Evu spojil i da i danas Eva k Adamu spada a ne k petru ili Gjuri ja znam da Šimunić Eva nebude s nikim drugim srećna i zadovoljna izvan sa Vlašić Adamom, koj bu ju na rukah nosil . . . pak zato su svi oni drugi, koji bi Evu radi za ženu, sami osli!»
Put! — Sad je bilo vani, te se je i sam

ljeta počemši vu čiriganiški palači pod stražom bivši Murad sultan je pogibelno iz betežal i smrt njegovu svaku vuru čekaju. Murad sultan je samo tri meseca kraljival, 1876. ljeta augustuša 30. dneva šejkulizlam ga za novoga očitival, na te ga njegov mlajši brat sada kraljujući II. Abdul Hamit dal prijeti od njegovoga tronuša oleti i vu jednu palaču zatvoriti. Poljeg jednoga telegrama pako javiju, da se sultana položaj nekaj malo poboljšava.

Mužka pobuna vu Iregu.

Iz Zimona javiju: Ireg vu Sremske varmedjije občini ove dane radi delenja velika mužka pobuna bila je. Poljodelavci napali su uredna stanja i na žandare o kamenje su metale. Žandari su presiljeni bili strelati. Dva muži su opali, više pako ih ranjenih postalo. Iz Petervarada soldati išli jesu na pobunjeno lice mesto.

Notariuša zbranje.

Vu Orehovici na novo podignjeno notarišiju za notariuša tekućeg meseca 14 dneva na obdržavanem zabiranju Szabady György túskezentgyörgviiskoga podnotariuša zebrale jesu.

Srbskoga kralja korunjenje.

Iz Belgrada javiju, da Peter kralja korunjenost nebude se vu Zica kloštru zvršavala kak su prije osnovali, nego vu Belgradu. Tomu zrok je taj, da kod korunjenja svečanosti od pričasu od Bulgarie i Montenegro vladalaci takaj prisutni budu, klošter pako radi zločestoga obćenja se za neposobnoga spoznal. Osim toga pako mnogo stranijskih računaju, koji tamo nebi imali zadosta mesta.

Nekaj za kratek čas.

Ceiger i lèpa puca.

Deak Ferenc je jedanput pohodil jeden zala-varmegniski zemelski gospon, koj je bil njegov dober prijatelj. Vu spomeniku

Adam čudil nad svojom gjejernostjum i kuražom, kojom se je tu pogibelnu igru igral. Eva se je pri tom do pod lasi požarila a lice si je pokrila rukam.
»A jeli vi ovo, kaj ste rekli, morete i dokazati?» — zapita smiešeci se sudac, koj je sad previdel, da tu nebude kriminala.
»To dokazati doduše ja nemogu, ali znam da je tako . . . to bi mogla dokazati samo Eva, ako bi hotela . . . ako pak nebi hotela, onda . . . gospodin sudac, dajte me zatvoriti, čim na duže, tim bolje . . . pak makar doživotno, . . . još najradje.»
»Kaj vi na to velite?» — obrne se sudac k dievojci Evi. Ova nije nikaj rekla, već je ruke još jaće na obraz pritisnula, kak da se sakriva. — Sudac čeka nekoliko minutah a onda svečano zapita:
»Eva Šimunić, jeli tužbunatrag povlačite?»
»Je, je!» — veli hliktajuć Eva.
Sud je bil dovršen a obtuženi riešen obtužbe.
Dvie ure kasnije vozili su se na Adamom kolesu Adam i Eva zajedno u Mačkovac te su se smijali i šalili med sobom kak dieca.
I opet tri tjedna kasnije bile su gosti u Mačkovcu i gospodin plebanuš je pod obedom govor držal te naglasil kerubina sgolim i gorućem mećom. . . .

Em. Kollay

dojdu napre i dvěčerke našega gospona, kojim je Deak krstni kum bil.

Zakaj je nedopeljaš jenput sim v Peštu? pita Deak svojega prijatelja. Naj je vidiju, kajti lèpa puca samo tak more zamuž oditi, ako ide med družtvo, da nju vidiju.

Ej, ja vera na to nem trošil, — veli kum. Naj ostanaju one samo doma. — Em dobro vino i prez ceigera mine.

Je, je, em mine, samo predi ga itak moraju pokostali — odgovori na to Deak i v tek se nasmeje.

Čiti!

Brassay Samuel, glasoviti erdeljski pis-moznanec, koj je skorom sto lèt živel, se jedenput zisel s jednom starom ženčikom. Kada su mu vu družtvo to babicu predstavili, starica ovak veli:

No, mi dva smo već zdavnja na vètu. Kak se meni vidi, smrt je brzčas za nas pozabila.

Čiti! Tiho! — posépetne starici vu vuhu Brassay. Mi dva se nesmemo od smrti na glas spominati, drugač još počuje, i dojde njoj na pamet, kaj je zamudila, pak odmah nas pokosi.

Obrnite se k maršečkomu doktoru!

Bismarcka, glasovitoga nemškoga kancelara je Schweninger vučen doktor, profesor sveučilišca vraćil.

Da je tē doktor prvić došel k njemu, onda je više kak sto pitanja položil Bismarcku, na kaj se ov rezrdi i veli:

Jošće me dugo očete spitavati i vizitirati? Ja očem ozdraviti, a nē na vaše pitanja odgovarjati.

Schweninger se od ove grobijanščine najmenje prestrašil.

Ja zato položim pitanja Excellenciji — veli doktor — das poznam, kakov beteg imaju i česa se moram držati. Ako njim je ne prav, kaj njih spitavam, onda se naj obrneju k maršečkomu doktoru, koj svoje betežnike tak vraći, da njim niti jednu reć neveli.

Bismarck srdito pogledne doktora, a zatim s krotkimglasom odgovori:

No dobro je, naj bu tak, kaj vi očete. Ja kanim ozdraviti i to čista ozdraviti. A kak vidim, vaša vućenost je ran tak velika, kak i grobijanščina i drzovitost.

I od ovoga dneva je Schweninger najpovoljniji čovek bil Bismarcku.

Hrusóczy Elek.

Gubona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.30 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrč	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.20 —
kendermag	konopljeno seme	18.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	14.00 —
Sárga » »	» žuti	12.00 —
Vegyes » »	» změšan	10.50 —
Lenmag	Len	17.00 —
Bükköny	Grahorka	10.00 —
Tökmag	Košćice	14.00 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Takarékoskodni

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világkiállításokon, (Maggi Gyula bírálótag.

lehet a sokszorosan kitüntetett és régóta jól bevált

MAGGI-IZESÍTŐ

helyes használata mellett.

Néhány csepp — a tálatásnál hozzátevé — elegendő, hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk. — Üvegekben 50 fillértől kezdve (utántöltés 40 fillértől kezdve).

Kapható minden fűszerkereskedésben, csengető-üzletben és drogueviában.

1391/1kv. sz. 904.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Horváth Vida s neje Ökrös Francziska elleni végrehajtási ügyben a kérelem következtében a kielégítési árverés 97 korona 80 fill. tőke, annak 1902. évi ápril hó 8-tól járó 5 % kamatai 11 korona végrehajtás kérelmi, 11 korona árverés kérelmi és még felmerülendő költségek kielégítése végett a végrehajtási törv. 144. és 146. §-a értelmében elrendeltetvén a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósa területén levő bottornyai 213 lkv. 306. hrz. sz. a 75 négyzetl. területű belseg épületekkel együtt 804. korona kikiáltási árban

1904. évi június hó 17-ik napján d. e. 10 órakor a bottornyai községhezáránai Thassy Kristof megyei tisztí főügyész vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadék-képes papírban a kiküldött kezehez letenni és pedig 80 K. 40 fill.

Vevő köteles a vételart három egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számított 5% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint kifizetni

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a csáktornyai kir. járásbírósa telekkönyvi osztályánál és a bottornyai község előjárásánál megtekinthetők. Kir. bíróság mint lkv. hatóság. Csáktornya, 1904. ápril. 7. 704

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vaszon és pamut ruhaneműk mosására. a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedrre.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérrebb is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czig. kezességet állal
6. Rendkívül kiadósága folytan olcsóbb, minden más mosószerénél.

Nékiülőzhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszerű kísérlet után. Mindenütt kapható.

Schicht György, Aussig.

▲ legnagyobb gyár a magz nemében, az európai szárazföldön.

Aki cipőjét elegánsan és tartósan akarja viselni csak:

Globin

tisztítószert használjon.

Legfinomabb bőrtisztítószert minden labellához.

Kapható Csáktornyan:

Neumann Salamon, Mráz Testvérek, Kelemen János és Heinrich Miksa kereskedésében. 673 6-10 Egyedüli gyárosa: Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., Eger, u. Leipzig.

Szagtalan és nyomban száradó

Valodi Christoph-lakk kérendő Ezen gyártmány törvényileg védve van

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Ismeretve teszi, hogy a szobák a mások által használtatásnak, mivel a kellőmellen szag és a helyi, egyszóval száradó, mely az olajfestékek és az olajlakkok helyét, elkerülte. Emellett a használatát olyan egyszerű, hogy aki maga végezheti a mázolat. A pallo minden tárggyal felkenhető, anélkül, hogy elvágnád fényét. Meg kell különböztetni!

színezett szobapallo-fénylakk. sárgabarnat és mahagonbarnat, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallozt egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmasok régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden faltot, korábbi mázolatot stb.; van asztal

Iszta fénylakk (színezetlen) új parkokra és parketkre, mely csupán fényt ad. Különböző parketokra olajfestékekkel már bekenett egységen új pallóra való. Csak fényt ad, emellett nem fedi el a faanyagot.

Postacsomag, körülbelül 3-4 negyedr mtr. (két köznépgyűző szobára való) 5 ft. 30 kr. vagy 6 ft. 30 kr.

A követlen megrendelések minden városban, ahol rakatárak vannak, ide küldendők. Munkaszámok és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A használatnál tessék jól vigyázni a szőre a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt okir. útannoznak és hamisítják, a sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozák forgalomba.

Christoph Ferenc, A valodi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága. K. Berlin.

Christof Ferencz-féle tükörünyomáz

kapható Csáktornyan

Mráz Testvéreknel

702 1-15

Elköltözésem miatt teljes lakásberendezésem, u. m. bútorokat és fehérneműket, az összes háztartási tárgyakat jutányos áron eladom.

Heinrich Henrik, Zalaujvári-utcza 60. szám, a polgári iskola mellett.

Hirdetmény.

Drávavásárhely község 590. számú telekjegyzőkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakított és azzal egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. és 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E célból az átalakítási munkálatok hitelesítésére és a helyszíni eljárás Drávavásárhely községben 1904. évi július hó 18-án fog kezdődni és folytatódni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen nemaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18. és 1889. XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték kedvezménytől is esznek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végelt a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Csáktornán, 1904. évi május hó 25. napján.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kollarics Mihály,

kir. aljársbíró

706 1—3

Ügyes képviselők kerestetnek!

Szeszt

a legjobb likörök, pálinkák, mindenféle spiritusz és ecet készítéséhez felülmúlhatatlan minőségben szállíthatók.

Nagy megtakarítást, mesés eredményt biztosítok.

Megbízható különleges receptek.

Írjegyzéket és prospectust

ingyen küldök.

Dollak fülöp Károly

szeszgyára

Prága (Csehország).

Ügyes képviselők kerestetnek!

Idény: május—október.

(Teli kúrák október—április hónapokban.)

Ásvány- és
iszapfürdő

DARUVÁR

(Slavoniában.)

A cs. és kir. szab. déli vasút állomása. Közvetlen összeköttetés Budapest és Bécsessel.

Vastartalmu forrás- és iszapfürdők. Hőfok 34°—50° C. Márvány-, porcellán-, tükör-, iszap- és lápfürdők. Sikeres gyógyhatással bír az összes női bajoknál, vörösvérnyomással, köszvény-, és csúszos bántalmaknál. **Kényelmesen berendezett fangó-osztály, begöngyölések a kitűnő gyógyhatású daruvári ásványvízzel,** melyet különösen idült csúszos és köszvényes bántalmaknál, valamint idült női bajoknál (menstruációk) fényes eredmény érhető el. **Az újonnan épült és kényelmesen berendezett lakószobák, ugyszintén az ugyancsak most épült olvasóterem, a „János” fürdővel és a fangó-osztályal zárt és fűtött folyosó által vannak összekötve.** Már a romai idők óta híres, jótékony fürdő, a slávoniai középkorban gyönyörű völgyben fekszik, erdős magaslatoktól övezve. A fürdők és lakószobák egy remek árnyékos sétány közepén fekszenek. Acetvilvilágítás, zenekar, lawn-tennis, tekepálya, táncmulatságok, kölcsönkönyvtár, gyönyörű kirándulások a természetileg nevezetes és tájképileg pompás környék. Félleges séták, melyek leginkább nyugalmat és üdülést kereső városiaknak alkalmasak. **Étkezés a fürdőszobában havonta: I. osztály 60 korona, II. osztály 60 korona.** Előzetes kiszolgálás, katonaiszték, állami és vasúti tisztviselők kedvezményben részesülnek. Az elő- és utó-idényben tetemes áronként. Főorvos dr. Fischer Simon, az október 1. városban meg két orvos működik. — Prospektussal és felvilágosítással készségesen szolgál a

6 93 5—6

A daruvári fürdőbérlet igazgatósága.

Gyár. NYERGESUJFALU (Esztergom.) Sürgöncim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria).

ETERNIT PALA

AZBEST-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZABADALMA.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MUVEK Hatschek Lajos BUDAPEST VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — kérjen ismertetést.

659 12-22